

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Су I-7 17/2024-1
17.06.2024. године
Београд

СТАВОВИ ВРХОВНОГ СУДА

У ВЕЗИ СА СПОРНИМ ПИТАЊИМА СА ЗАЈЕДНИЧКИХ СЕДНИЦА ПРЕДСТАВНИКА КРИВИЧНИХ ОДЕЉЕЊА АПЕЛАЦИОНИХ СУДОВА И ВРХОВНОГ СУДА РАДИ УСАГЛАШАВАЊА СУДСКЕ ПРАКСЕ одржаних 31.01.2024. године и 26.04.2024. године

На седници Кривичног одељења Врховног суда одржаној дана 17.06.2024. године, размотрена су спорна питања са заједничких седница представника кривичних одељења апелационих судова и Врховног суда ради усаглашавања судске праксе одржаних 31.01.2024. године и 26.04.2024. године, на којој седници је Врховни суд у вези са постављеним спорним питањима заузео следеће ставове:

СПОРНА ПИТАЊА ОКО КОЈИХ АПЕЛАЦИОНИ СУДОВИ НИСУ ПОСТИГЛИ САГЛАСНОСТ:

1. ПИТАЊЕ: „Да ли у случају судске рехабилитације из члана 100. Кривичног законика, када молбу поднесе лице које је више пута осуђивано на појединачне казне затвора испод 5 година, при чему је, према наведеном лицу у смислу одредбе члана 556. Законика о кривичном поступку, преиначењем у погледу одлуке о казни изречена јединствена казна затвора у трајању дужем од 5 година, такав захтев треба одбацити или у конкретном случају, ако појединачне осуде испуњавају услове из члана 100. у вези члана 98. и члана 99. Кривичног законика, треба дати судску рехабилитацију?“

ОДГОВОР: У ситуацији када молбу за судску рехабилитацију из члана 100. КЗ, поднесе лице које је више пута осуђивано на појединачне казне затвора испод 5 година, при чему је, према наведеном лицу, у смислу одредбе члана 556. ЗКП, преиначењем у погледу одлуке о казни, изречена јединствена казна затвора у трајању дужем од 5 година, молбу треба одбацити, јер су спојене казне изгубиле своју самосталност.

2. ПИТАЊЕ: „Када је новчана казна већа од 180.000,00 динара, замењена у казну затвора од 6 месеци, а потом новчана казна делимично плаћена тако да је преостали део новчане казне и даље већи од 180.000,00 динара, како и на који начин казну затвора треба умањити, односно шта подразумева сразмерну замену новчане казне у казну затвора, у смислу члана 51. став 3. КЗ?“

ОДГОВОР: У ситуацији када је осуђени осуђен на новчану казну у износу већем од 180.000,00 динара, па исти новчану казну не плати у одређеном року, због чега новчана казна буде замењена у казну затвора у трајању од 6 месеци и када након тога осуђени плати део новчане казне изречени суплаторни затвор не треба сразмерно умањивати све док окривљени не исплати у целости износ већи од 180.000,00 динара, а тек након тога, уколико буде наредних плаћања од стране окривљеног, треба сразмерно умањити изречену казну затвора, из разлога што је циљ суплаторног затвора исплата изречене новчане казне у целости.

3. ПИТАЊЕ: „Да ли је веће из члана 21. став 4. Законика о кривичном поступку надлежно да у смислу члана 190. став 2. Закона о парничном поступку одлучује у првом степену о извршењу новчане казне изречене правноснажним решењем о кажњавању према одредбама Закона о парничном поступку? У случају да је веће из члана 21. став 4. Законика о кривичном поступку, донело првостепено решење о замени новчане казне изречене правноснажним решењем о кажњавању према одредбама Закона о парничном поступку казном затвора, како се одређује стварна и функционална надлежност другостепеног суда?“

ОДГОВОР: Веће из члана 21. став 4. Законика о кривичном поступку није надлежно да у смислу члана 190. став 2. Закона о парничном поступку одлучује у првом степену о извршењу новчане казне изречене правноснажним решењем о кажњавању према одредбама Закона о парничном поступку, већ одлуку о замени новчане казне из члана 190. став 2. ЗПП казном затвора треба да донесе парнични суд.

4. ПИТАЊЕ: „Да ли награда и нужни издаци изабраног пуномоћника од стране пунолетног оштећеног у малолетничком предмету падају на терет буџетских средстава суда уколико је према малолетнику изречена васпитна мера?“

ОДГОВОР: Награда и нужни издаци изабраног пуномоћника од стране пунолетног оштећеног у малолетничком предмету падају на терет буџетских средстава суда уколико је према малолетнику изречена васпитна мера, осим ако се примењује одредба члана 79. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

5. ПИТАЊЕ: „Уколико је екстрадициони поступак за изручење одређеног лица правноснажно окончан и лице изручено држави која га је тражила ради кривичног гоњења, а после извесног периода иста држава за исто лице, новом међународном замолницом са потребном документацијом затражи накнадно одобрење изручења тог лица, због кривичног гоњења за још пар кривичних дела, наведених у новој замолници, а која нису претходно обухваћена молбом за изручење, какву одлуку је потребно донети?“

ОДГОВОР: То је фактичко питање у сваком предмету, али принципијелно не може да се суди, нити суд може да да одобрење за гођење за нова кривична дела, осим у случају из одредбе члана 14. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и члана 14. Закона о потврђивању Европске конвенције о екстрадицији са додатним протоколом.

6. ПИТАЊЕ: „Како поступати приликом одлучивања о поновном предлогу да се окривљеном суди у одсуству када суд у току поновног суђења по уваженом захтеву за понављање кривичног поступка у коме је окривљени већ осуђен у одсуству, утврди да не постоји могућност да се суђење спроведе у његовом присуству, односно да је окривљени поново недоступан државним органима?“

ОДГОВОР: У наведеној процесној ситуацији само се примењују мере за обезбеђење присуства окривљеног и издаје наредба за расписивање потернице, а не доноси решење о суђењу у одсуству, па када окривљени буде лишен слободе суди се у његовом присуству.

7. ПИТАЊЕ: „Да ли је могуће изрицање јединствене казне затвора на основу члана 552. став 1. тачка 1) ЗКП, у вези члана 60. КЗ, уколико је осуђено лице у моменту одлучивања у целости већ издржало казне затвора по пресудама на које односи његов захтев, али је у моменту подношења захтева за спајање казни била могућа примена одредаба о одмеравању јединствене казне затвора за кривична дела у стицају?“

ОДГОВОР: У наведеној ситуацији, уколико је у моменту подношења захтева за спајање казне била могућа примена одредаба за одмеравање јединствене казне затвора за кривична дела у стицају, а осуђени је у међувремену издржао казне затвора на које се захтев односи, могуће је изрицање јединствене казне затвора.

СПОРНА ПИТАЊА ОКО КОЈИХ СУ АПЕЛАЦИОНИ СУДОВИ ПОСТИГЛИ САГЛАСНОСТ

1. ПИТАЊЕ: „Приликом одлучивања о условном одпусту, у односу на који моменат се цени ранија осуђиваност окривљеног у смислу члана 567. Законика о кривичном поступку, односно да ли се иста цени у време доношења одлуке о условном одпусту или у време правноснажности пресуде по којој издржава казну или у време извршења кривичног дела из правноснажне пресуде по којој издржава казну?“

Усаглашени став апелационих судова који је прихватио и Врховни суд:
Приликом одлучивања о условном одпусту, ранија осуђиваност окривљеног, у смислу члана 567. Законика о кривичном поступку, цени се у време доношења одлуке о условном одпусту.

2. ПИТАЊЕ: „Да ли се у казну доживотног затвора у смислу одредбе члана 63. Кривичног законика урачунава време које је окривљени провео у притвору, на издржавању мере забрана напуштања стана, као и свако друго лишење слободе?“

Усаглашени став апелационих судова који је прихватио и Врховни суд:
Време проведено у притвору, на издржавању мере забране напуштања стана као и свако друго лишење слободе у вези са кривичним делом урачунавају се окривљеном у изречену казну доживотног затвора.

3. ПИТАЊЕ: „Да ли у смислу одредбе члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, мора бити изузет од поступања у претресном већу у одређеном предмету, судија:

а) који је био члан већа, које је након подношења оптужнице и испитивања да ли је оптужница прописно састављена на основу одредбе члана 333. ЗКП, вратило оптужницу јавном тужиоцу, да исправи недостатке из члана 332. ЗКП?

б) који је био члан већа, које је након подношења одговора на оптужницу, вратило оптужницу јавном тужиоцу и наредило да се истрага допуни односно спроведе или да се прикупе одређени докази на основу члана 337. став 3. ЗКП?“

Усаглашени став апелационих судова који је прихватио и Врховни суд:

а) Судија који је учествовао у испитивању оптужнице, у смислу одредбе члана 333. ЗКП, уколико је оптужница враћена на исправку, само због формалних недостатака из члана 332. ЗКП, не мора бити изузет од поступања у претресном већу у смислу одредбе члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, јер се није се упустио у одлучивање поводом одговора на оптужницу и није одлучивао о постојању оправдане сумње у конкретном случају.

б) Судија који је био члан већа које је након подношења одговора на оптужницу вратило оптужницу јавном тужиоцу и наредило да се истрага допуни, односно спроведе или да се прикупе одређени докази на основу члана 337. став 3. ЗКП, мора бити изузет од поступања у претресном већу, у смислу одредбе члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП.

**ПРЕДСЕДНИК
КРИВИЧНОГ ОДЕЉЕЊА**

Судија Милена Рашић